

Våra *Cerylon*-arter (*Col. Colydiidae*).

Av

THURE PALM.

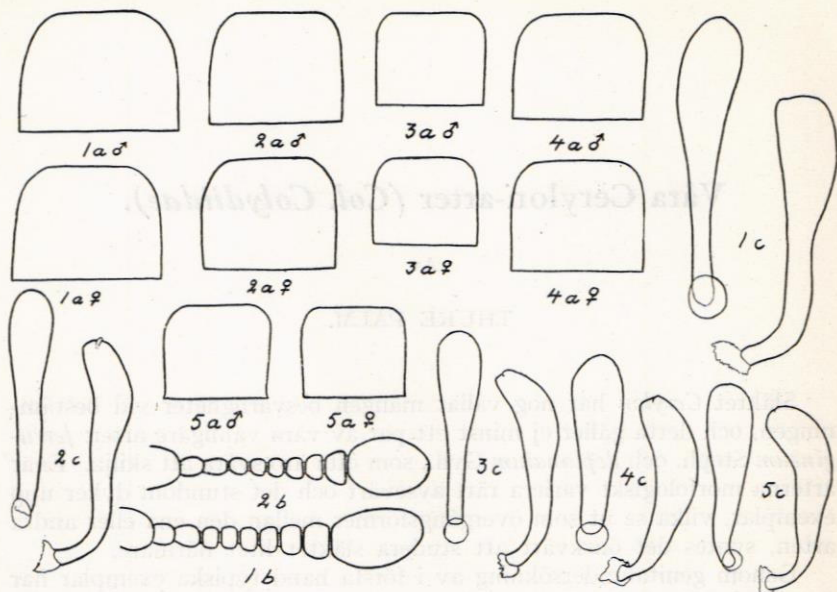
Släktet *Cerylon* har nog vållat mången besvärligheter vid bestämningen, och detta gäller ej minst ett par av våra vanligare arter: *ferrugineum* Steph. och *deplanatum* Gyll., som ofta äro svåra att skilja. Enär arterna morfologiskt variera rätt avsevärt och det stundom dyker upp exemplar, vilka se ut som övergångsformer mellan den ena eller andra arten, syntes det önskvärt att studera släktet litet närmare.

Genom genitalundersökning av i första hand typiska exemplar har det kunnat fastställas, att de i Cat. Col. 1939 upptagna *Cerylon*-arterna böra upprätthållas som sådana. Visserligen äro skillnaderna i byggnaden hos de hanliga kopulationsorganen för olika arter ej så framträdande. På det stora material, som undersökts, ha aedeagus' särmärken dock befunnits vara konstanta.¹

Sedermera ha ♂♂ av tvivelaktiga och från normaltypen i ett eller annat avseende avvikande exemplar också genitalundersökts och artbestämts på basis av kopulationsorganens utseende. Härigenom och genom granskning av ett par hundra andra exemplar har en viss uppfattning erhållits om variationsvidden för vissa yttre kännetecken hos skilda arter.

I »Die Käfer von Mitteleuropa», III, 903—905, lägger Ganglbauer stor vikt vid halssköldens form och proportioner för arternas åtskiljande. Just i dessa avseenden finnes enligt den föreliggande undersökningen ej så liten variation inom en och samma art. Ganglbauer anger vidare, att halsskölden hos de flesta arterna skall vara längre än bred. När man jämför thorax' största bredd och längd med varandra, får man på svenska *Cerylon*-ex. alltid relationstal över 1 (1,11—1,30). Det är ävenledes rätt svårt att iakttaga konstant skillnad på halssköldformen hos ♂ och ♀, i motsats till vad som såges i Ganglbauers bestämmingstabell. På alla av mig undersökta exemplar är thorax genomsnittligt något bredare hos ♂ än ♀.

¹ Härvid bör dock observeras, att organets bakre, klubblikt ansvallda del kan skifta något i utseende alltefter olika lägen på preputialsäcken.

Halsschildumriss (a), Fühler (b) und Aedeagus (c, Dorsal- und Lateralansicht) bei: 1. *Cerylon fagi* Bris. — 2. *C. histeroideis* F. — 3. *C. ferrugineum* Steph. — 4. *C. impressum* Er. — 5. *C. deplanatum* Gyll. — Orig.

För lån av några exemplar av *Cerylon impressum*, av vilken art jag själv haft otillräckligt material, tackar jag min vän Anton Jansson.

Bestimmungstabelle.

1. Fühler (Fig. 1 b) dicker, 3. Glied etwas länger als 2., 4—7 Glied stark quer. Schwarz oder braunschwarz, fettglänzend. Körper gewölbt. Fld. kurz und breit im vorderen Drittel seitlich stark gerundet erweitert. Hsch. (Fig. 1 a) an der Basis jederseits mit einem tiefen, oft länglichen Eindruck, grob und weitläufig punktiert; Indexzahl für Breite/Länge: ♂. 1,25—1,30. — ♀. 1,20—1,27. Länge: 2,0—2,5 mm. — ♂. Aedeagus wie in Fig. 1 c. — Unter Laubholzrinde, besonders von Buchen, Eichen, Espen und Erlen.. *fagi* Bris.
- Fühler (Fig. 2 b) schlanker, 3. Glied kaum länger als 2., 4—7. Glied nicht oder nur schwach quer. Körper flach gesölbt oder depress. Hsch. dichter punktiert. Fld. länger, weniger gerundet erweitert..... 2
2. Hsch. immer leicht gewölbt, an der Basis mit schwachen und kurzen Eindrücken. Fld.-Streifen kaum furchenartig. Körper pechschwarz oder rostrot; im letzten Falle Fld.-Streifen mit dicht aufeinander folgenden Punkten 3
- Hsch. in der Mitte meistens ganz flach. Körper immer rostrot. Fld.-Streifen entweder furchenartig oder mit weitläufig stehenden Punkten.. 4
3. Körper pechschwarz. Fld. hinter dem vorderen Drittel schwach gerundet erweitert, die Streifen gegen die Spitze schwächer werdend. Indexzahlen des Hsch. (Fig. 2 a): ♂. 1,20—1,30. — ♀. 1,17—1,24. Länge: 1,8—2,3 mm. ♂. Aedeagus wie in Fig. 2 c. — Unter Laub- und Nadelholzrinde....

histeroideis Fabr.

- Körper rostrot, schmaler, mehr parallelseitig. Fld.-Streifen gegen die Spitze kaum schwächer ausgeprägt. Indexzahlen des Hsch. (Fig. 3 a): ♂. 1,16—1,26. — ♀. 1,15—1,20. Länge: 1,6—2,0 mm. — ♂. Aedeagus wie in Fig. 3 c. — Unter Laub- und Nadelholzrinde. *ferrugineum* Steph.
4. Grösser und breiter, im Körperumriss mit *ferrugineum* übereinstimmend. Fld mit furchenartigen Streifen, vor der Mitte mit flacher Querdepression. Hsch. (Fig. 4 a) mit grossen und tiefen Basalgruben; Indexzahl für Breite/Länge: ♂. 1,22—1,30. — ♀. 1,17—1,24. Länge: 2,0—2,3 mm. — ♂. Aedeagus wie in Fig. 4 c. — Unter Nadelholzrinde, besonders von Kiefern. *impersum* Er.
- Kleiner und schmaler. Fld. depress, nicht furchenartig gestreift, ohne Querdepression, mit etwas weitläufiger punktierten Streifen. Hsch. (Fig. 5 a) gegen die Basis etwas verengt, besonders beim ♂, vor den Hinterecken bisweilen ein wenig aufgeschweift, mit kleinen undeutlichen Basaleindrücken, oft mit glatter Mittellinie; Indexzahl: ♂. 1,13—1,17. — ♀. 1,11—1,15. Länge: 1,6—2,0 mm. — ♂. Aedeagus wie in Fig. 5 c. — Unter Laubholzrinde besonders von Espen. *deplanatum* Gyll.